

Nr 106

Neljapäev,
14. september
2006

Hind 7 krooni

Koit

Põlvamaa ajaleht

Tänases lehes:

Maavalitsuse trepp saab uue ilme lk 2

Orava piirkonna areng sõltub
investeeringutest teedesse lk 4

Põlva Kunstikool pidas sünnipäeva lk 5

Kõrgrõhuala Eesti kohalt liigub lõunasse. Uus külma õhku kaasatov kõrgrõhkkond Norra merelt tugevneb ning liigub lähipäevil üle Eesti kagusse. Tuul on nõrk ning sademeid oodata ei ole. Õhutemperatuur on kõige madalam reedel, et siis hakata taas tasapisi tõusma.

Õöl vastu reedet ja laupäeva on vähese pilvisuse ja nõrga tuule korral oht, et õhutemperatuur maapinnal langeb 0 kraadini või veidi alla sellegi.

Täna

on vähese pilvisusega sajuta ilm. Hommikupoolikul on kohati udu. Puhub läänekaarte tuul 3-8 m/s. Sooja on 20...23 °C.

Homme

on vahelduva pilvisusega sademeteta ilm. Öösel puhub muutliku suunaga, päeval ida- ja kirde- tuul 1-6 m/s. Sooja on öösel 2-7, maapinnal kohati 0...-1 °C, päeval 14-17 °C.

Laupäeval

on vähese ja vahelduva pilvisusega sademeteta ilm. Puhub lõuna- ja edelatuul 1-5 m/s. Sooja on öösel 3-8, maapinnal kohati 0...-1 °C, päeval 15-19 °C.

Pühapäeval

on vähese pilvisusega sademeteta ilm. Puhub lõunatuul 4-9 m/s. Sooja on öösel 5-9 °C, päeval 17-21 °C.

EMHI

Lühidalt

Ahja noortebänd võitis puuda metallraha.

Nädalavahetusel toimunud tantsubändide võistlusel Võnnu 2006 sai esikoha Ahja noortebänd Männikäbi.

Maakonna portaali andmeil tuli Männikäbil Võnnu Kultuurimajas toimunud tantsubändide võistlusel loosi tahtel esimesena lavalaudadele astuda. Poiste esinemist kroonis esimene koht ning auhinnaks said nad 16 kg metallraha. Tantsubändide festivalil osalesid teiste hulgas tuntud ansamblid K.O.I., MIX MITTE ja Mini-Jeti.

Põlvas toimub paken-dijäätmetealane treeningpäev. Keskkonnaministeerium korraldab oma-valitsuste spetsialistidele täna hotellis Pesa pakendijäätmetealase treeningpäeva.

Koit

Aare Plaki foto

Järgmisest kuust ei takista sügisvihmad Himmaste, Mammaste ja Peri küla sportlikke elanikke enam spordiväljakuid kasutamast.

Põlva vald uuendab korruga kolm spordiplatsi

Mati Määrts
mati@polvakoit.ee

Peri, Himmaste ja Mammaste külade elanike võimalused end liigutada ka porisel ajal paranevad oktoobri algusest märkimisväärselt, sest vallavalitsus võttis ette kolme spordiplatsi uuendamise ühekorraga.

Põlva vallavanem Arne

Tilk tõdes, et seni olid Himmaste, Mammaste ja Peri spordiplatsid erinevate katenditega, kuid septembri lõpuks peaks igal pool olema mustkate, korralikud jooned ning ka korvpallikonstruktsioonid üleval. «Igale platsile pannakse juurde üks väikelaste konstruktsioon, et ka põn-

nidel oleks jõukohane pall korvi visata,» mainis ta.

Kõigil kolmel platsil tegutseb OÜ Põlva Kommunaal I. Tööd lähevad maksimaalselt 650 000 krooni. Sellest 350 000 krooni tuleb Hasartmängumaksu Nõukogult ning ülejäänud on valla raha.

«Kultuuriministeeriumi

spordiväljakute programmi vahendid olid suhteliselt väikesed ning meie valla jaoks sellest ei jätkunud,» nentis Tilk.

Mammastes rajas korteriühistu tänava spordiväljaku juurde veel väikelaste mänguväljaku. Raha selleks sai ühistu PRIA-lt, kaasfinantseerida aitas Põlva vald.

2008 on rahvusvaheline nahkhiirte kaitse aasta

Sloveenias Ljubljanas toimunud Euroopa nahkhiirte kaitse lepingu (EUROBATS) viies osapoolte kohtumine, kus osalesid ka keskkonnaministeeriumi esindajad, otsustas 2008. aasta kuulutada rahvusvaheliseks nahkhiirte kaitse aastaks.

Keskkonnaministeeriumi andmeil ohustavad nahkhiiri kaevandus- ja ehitustööd, autoliiklus, kemikaalid ja suitsuving, vanade majade lammutamine või nende seinapragude kinnitopimine, mürgiste ainete kasutamine hoonete remondil, maa-aluste talvituspaikade hävimine või

kahjustamine, õõnsate puude raiumine, toitumispaikadeks olevate veekogude reostamine jne.

«Ka Eestis on nahkhiired sattunud ohtu just inimestegevuse tõttu - näiteks on kinnisvaraarenduse käigus ehitatud uusi maju talvituspaikadele liiga lähedale,» ütles Sloveenias kohtumisel Eesti nahkhiirte kaitsest ülevaate andnud keskkonnaministeeriumi looduskaitse osakonna peaspetsialist Lilika Käis. «Kuigi Eesti ei ole veel kõike teha jõudnud, tunnustasid teiste riikide kolleegid meie ettevõtmisi. Oleme koostanud nahkhiirte kait-

seks eraldi tegevuskava, võtnud nüüdseks kaitse alla olulisemad maa-alused talvituspaigad ning korraldame riiklikku seiret.»

Tuppa sattunud nahkhiirtele võiks avada akna

Eesti nahkhiirte eksperdid Matti Masing, Lauri Lutsar, Kaja Lotman on mitmel aastal osalenud nahkhiirte kaitsemeetmeid välja töötavates EUROBATS-i töörühmades. Nende abiga valmisid näiteks juhised selle kohta, mida tuleb nahkhiirte säästmiseks ette näha tuulegeneraatorite planeerimisel ja kuidas kavandada maa-aluste

varjepaikade kaitset.

«Eestis on kõik nahkhiireliigid koos oma elupaikadega kaitse all,» rõhutas Riikliku Looduskaitsekeskuse (RLK) Hiiu-Lääne regiooni direktor Kaja Lotman. «Kuid oluline on kaitsta ka nahkhiirte põgimiskolooniaid, mis tihti asuvad vanades puuõontes või siis elumajades. Sellistes kohtades ei tohiks nahkhiiri häirida juunis-juulis, kui nende pojad on kaitsetud.»

Lotman soovitas kogemata tuppa sattunud nahkhiirele avada akna, kust ta ise välja lendavab. Kui nahkhiir on saanud vigas-

Järveuurijad said kokku Tartus

Tartus kestab homseni Euroopa suurte järvede sümposium, kus mitmed ettekanded käsitlevad ka Peipsi järve.

Seekordne sümposium keskendub eelkõige järvede ökosüsteemidele ning analüüsib nende ökoloogilist ja sotsiaal-majanduslikku olukorda. Konverentsi peamine eesmärk on kogemustevahetus teadlaskonna ja praktikute vahel.

Mitmed konverentsi ettekanded on tänavusel sümposiumil pühendatud Peipsi järvele, ütles Peipsi Koostöö Keskuse juhatuse esinaine Gulnara Roll.

«See on ka mõistetav, sest Peipsi on Euroopa suurim piiriveekogu ning suuruselt neljas järv Euroopas - seega on väga oluline riikide- ja organisatsioonidevaheline koostöö järve majandamisel.»

Ühe olulisema ühistöö näitena tõi Roll aastail 2003-2005 valminud Peipsi järve veemajandusprogrammi, mille kinnitasid nii Eesti Keskkonnaministeerium kui ka Venemaa Loodusressursside Ministeerium.

«Programmi üks eesmärke on parandada Peipsi järve vee kvaliteeti, vähendada järve sattuva reostunud vee hulka.»

Sümposiumi korraldavad Eesti Maaülikool, Joensuu Ülikool (Soome) ja Peipsi Koostöö Keskus. Sellest võtab osa ligi 200 suurte järvede uurimisega tegelevat teadlast ja praktikut eelkõige Euroopa riikidest, Venemaalt ja Valgevenest.

Koit

Koit

Teised lehed

Linnavalitsus soovib viie kooli sihtasutused liita

Pärnu Linnavalitsus on seisukohal, et praegusel kujul on Pärnu viie kooli juurde loodud sihtasutuste tegutsemine ebaotstarbekas, ja suunas volikogule otsuse eelnõu nende ühinemiseks Pärnu Koolide Sihtasutuseks.

Pärnu abilinnapea Mart Alliku leidis sihtasutuste liitmisel mitu plussi. Nimelt majandab Pärnu linna viit kooli üks organisatsioon, mitte viis. See tähendab ka, et laenamised on kooskõlas linna laenupoliitikaga. Alliku ütlust mööda **Pärnu Postimehele** võib ühises sihtasutuses kulusid kokku hoida ja soodsamaid hankeid saada. Linnal säilib ka kontroll koolivõrgu üle.

Kaevud jäävad veevaesemaks

Pikk suvine põud langetas kaevude veetaset, hilisemad vihmajärgid pole olulist lisa andnud ja külma talve korral võib paljudes majapidamistes tekkida veemure, teatab **Sakala**. Hüdroloog Ene Randpuu jutu järgi on põhjavee tase küll madal, kuid siiski mitte äärmuslikult.

Lagunev loss pääseb hukkumisest

Holdre lossi peetakse Taagepera tütreks, sest esimene on teisest küll pisem, ent kantud samast stiilist. Viimastel aastatel tühjana ja lagunevana seisnud hoone katusel askeldavad jälle töömehed, kirjutab **Valgamaalane**. Mitu korda omanikke vahetanud loss püsis aastaid troostitus seisundis. Tänavu sügisel saab kaks aastat, kui hoone omanikeks said Vahur Kivistik ja Owe Ladva. Nad tellisid omandi korrastamiseks muinsuskaitse eritingimused ning alustasid kõige hädalisemast - katuseaukude lappimisest. Muid taastamistöid ei või ette võtta enne, kui koostatakse projekt ja see kooskõlastatakse muinsuskaitsega.

Mööblitööstuses on käes selginemise aastad

Tööjõu kiire kallinemine ning selle vähesus korrastavad Eesti puidu- ja mööblitööstust: sõelale jäävad need firmad, kes suudavad avatud turul ka tulevikus konkurentsisis püsida. Kuigi oma kaubamärgi all tootvatel Eesti mööblifirmadel on mänguruumi rohkem, jäävad ellu ka allhankele keskendunud firmad, juhul kui nad suudavad tööefektiivsust tõsta. «Kõik müüma ei pääse. Osa peabki allhanget tegema,» ütles **Võrumaa Teatajale** AS-i Suwem juht Kaido Mäesalu.

Maavalitsuse trepp saab uue ilme

Mati Määrits
mati@polvakoit.ee

Maavalitsuse hoonesse, sh abielu registreerimisele suundujate elu muutub lihtsamaks septembri lõpust, mil peasissekäigu trepp saab uuesti korda.

Maavalitsuse teabejuhi Marko Aviksoni selgitusel käivad peasissekäigu juures suuremad ehitustööd trepi korrastamiseks, kanalisatsioonitrassi väljavihmamiseks ja hoone ümbruse sadevete drenaaži ümberehituseks. Ehitustöödega seoses on häiritud sissepääs maavalitsusse peauksest ja takistatud liikumine Kesk tänava kõnniteel. Tööde lõpuks on plaanitud selle kuu viimane päev. Töid teostavad OÜ-d Sanbruno ja Hilfer Põlvast. AS-il Põlva Vesi on pikemas perspektiivis soov muuta eraldiseisvaks sadevete kogumise trassid.

Aare Plaki foto

Maavalitsuse peasissekäigu esine trepp on olnud juba pikka aega lagunemisseisus, käimiseks ohtlik ja inetu.

Põhjanoodaga püügi aeg väheneb 21 päevale

Valitsus kiitis läinud nädalal heaks kutselise kalapüügiõiguse tasu vähendamise neile, kes püüavad põhjanoodaga Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel. Samas lüheneb ka püügiaeg, mis tavalise kolme kuu asemel kestab tänava 21 päeva. Keskkonnaministeeriumi kalavarude osakonna juhataja Ain Soome selgitusel vähendab valitsuse kinnitatud määruse muudatus selleks aastaks Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel põhjanooda ehk mutnikuga püügiks määratud püügiõiguse tasu 25 000 kroonilt 20 001 kroonile.

Mutnikupüük algab homme

Samuti rakendus eelnevalt Eesti-Vene kalapüügikomisjoni istungil kokkulepitud säte, mille kohaselt kalavarude taastumise kalavides lubatakse nimetatud järvedel mutnikupüüki ainult 21 kalendripäeva ehk 15. septembrist 5. oktoobrini.

Varem võis püük alata 1. septembril ja kesta järvede jäätumiseni või kvootide lõppemiseni. Püügi algusaja nihutamine on vajalik, sest teadlaste hinnangul on suurem osa kahesuvistest kohadest, kes sügisel hakkavad mutnikusaakidesse tulema, selleks ajaks kasvanud 24 cm pikkuseks ja noorkalade arvukuse kaod on väiksemad kui tavalise algusaja korral.

Püüda on lubatud 24 cm pikkust koha

«Kalapüügieeskirjade järgi on koha alammõõduks 46 cm, kuid vastavalt kokkuleppele Venemaaga lubatakse sel aastal Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvest püüda vähemalt 24 cm pikkust koha. Vastasel juhul poleks kalapüük seal võimalik, sest nende kalade sattumist kalurite püünistesse pole võimalik ära hoida,» selgitas Soome. 21-päevasest mutnikupüügi ajast peaks spetsialistide hinnangul piisama, et kalurid jõuaksid välja

püüda suurema osa koha- ja ahvenakvoodist (ülejäanu jääb võrgu- ja mõrrapüügile). Selleks aastaks on Eestile ette nähtud kohapüügikvoot Peipsi järvest 1000 tonni ja ahvenapüügikvoot 396 tonni. Mai lõpu seisuga oli Peipsi järvel koha ja ahvena ametlik väljapüük vastavalt 262 ja 307 tonni. Arvestades juuni-augusti võimalikku püüki, jääks sügispüügi alguseks kaluritele veel umbes 700 tonni kohakvooti.

Ahvenat saab püüda tänu Vene poolele

Kuigi Eesti ahvenakvoot on juba ammendatud, on Eestil tänu Vene poole vastutulekule nende kvoodi arvelt siiski võimalik püüda veel kuni 150 tonni ahvenat, sest Venemaa ise oma ahvenakvooti tõenäoliselt täis ei püüa. Arvestades eelnevate aastate püüke ja järves olevat kalavaru, võib ministeeriumi hinnangul eeldada, et 100 tonni ahvenat püü-

takse põhjanoodaga ning ülejäanu jääks teiste püünistega püügiks. 700-tonnisest kohakvoodist peaks põhjanoodapüük hinnanguliselt moodustama 500 tonni ja ülejäanud 200 tonni kasutatakse võrgu- ja mõrrapüügil.

Vaidlused peaksid lõppema

Kalapüügieeskirja muutmine mõjutab nii kutselisi kalureid kui ka harrastuskalastajaid, kuid uued püügireeglid kalastajate elu raskemaks ei muuda. «Muudatus pigem vähendab vaidlusi kalastajate ja kalapüügi üle järelevalvet teostavate inspektorite vahel, kuna varem võis nõudeid erinevalt tõlgendada,» ütles Ain Soome. Kalapüügieeskirjas muutuvad osa püügivahendite kirjeldused ja täpsustuvad mõnede püügikeelualade ulatused, mille erinev mõistmine on tekitanud vaidlusi inspektorite ja kalastajate vahel.

Koit

Eesti uudised

86 riigikogulast algatas põhiseaduse muutmise. 86 parlamendisaadikut kõigist fraktsioonidest andis eile Riigikogu menetluse eelnõu, millega sätestatakse põhiseaduse preambulis eesti keele kaitse. Algatajad soovivad põhiseaduse muutmise eelnõu vastu võtta kiireloomulisena, milleks on vajalik nelja viiendiku riigikogulaste ehk 81 saadiku toetus. Eelnõu heakskiitmisel jõustub põhiseaduse muudatus kolm kuud pärast vastuvõtmist Riigikogus. Eelnõuga lisatakse põhiseaduse preambulis eesti keele kaitse. Eelnõu mõtte algatas Reformierakond. (BNS)

Omavalitsused keeldusid lõpetamast eelarvekõnelusi. Omavalitsusliitude Koostöökogu jättis eile allkirjastamata omavalitsuste ja keskvalitsuse vaheliste eelarveläbirääkimiste lõpp-protokoll, ehkki valitsuses lõppeb riigieelarve eelnõu menetlemine juba täna. Koostöökogu heidab keskvalitsusele ette, et see pole suutnud oma seisukohti ja konstruktiivseid pakkumisi omavalitsuste järgmise aasta tulubaasi osas paika panna. Omavalitsusliidud nõustasid allkirjastama läbirääkimiste lõppdokumendi vaid juhul, kui jõutakse kokkuleppele omavalitsustele laekuva üksikisiku tulumaksu määra suurendamises. Vaidluse all on umbes 200 miljoni kroonine summa. (BNS)

Arnold Rüütel avalikustas oma valimisplatvormi. Rahvaliidu ja Keskerakonna presidendikandidaat, praegune riigipea Arnold Rüütel avalikustas teisipäeval oma valimisplatvormi. Rüütel märgib valimisplatvormis, et Eesti ei vaja kursimuutust, küll aga käiguvahtust, mis tähendab, et senisest enam tuleb tähelepanu pöörata sotsiaalsele küsimustele ja inimese väärtustamisele. Tema kinnitusele tuleb suuremasse ausse tõsta eetilised väärtused.

Rüütli valimisplatvorm on avaldatud Rahvaliidu koduleheküljel www.erl.ee. (BNS)

Kõrgetele vanglaametnikele esitati kahtlustused kuriteos. Kaitsepolitsei amet esitas Murru vangla endisele asejuhile Gunnar Bergvaldile ning vangla julgeoleku ülemale Raivo Põdrale kahtlustused ametiseisundi kuritarvitamises. Lisaks kahtlustatakse Raivo Põtra teadlikult eluohtlikus seisundis oleva inimese abita jätmises seoses 4. augusti tapmisjuhtumiga Murru vanglas. (BNS)

Mis juhtus

Ratas ootab omanikku

■ 12. septembril leiti Kõlleste vallast Ihamaru külast rohelist värvi jalgratas (fotol). Omanik saab ratta kätte Põlva politseijaoskonnast.

☎112 ☎110

Põlva politsei infotelefon 799 8350, vihjetelefon 799 8333

Vargad on kindlaks tehtud

■ Ajavahemikus 5.-6. september on sisse murtud Põlva vallas Lutsu külas asuvasse kivipurustussõlme ja sealt varastatud 13 kivipurustaja söötja lüli-

Mis juhtus

Ratas ootab omanikku

■ 12. septembril leiti Kõlleste vallast Ihamaru külast rohelist värvi jalgratas (fotol). Omanik saab ratta kätte Põlva politseijaoskonnast.

plaati. Vargusega tekitati 19 500 krooni suurune kahju. Politsei on varguse toimepanijad kindlaks teinud.

Ave Lillemäe,
Lõuna Politseiprefektuuri pressiesindaja

Kirjad

Kirjad palume saata Koidu toimetusele Lao 5, 63308 Põlva, e-postiga margit@polvakoit.ee või jätta Koidu postkastidesse Põlva bussijaamas ja raamatukogus. Rāpinas asub postkast Rāpina Vallavalitsuse fuajees. Kontakt: Margit Õkva, tel 799 1435, 5333 7517.

Osalesime Euroopa tantsude festivalil

Juulis Kanepis toimunud Euroopa tantsude seminari jätkuna oli Kanepi-Saverna segarahvatantsurühm Valtser palutud osalema Läti Vabariiki Jurmalasse seenioride Euroopa tantsude festivalile, mida seal kandis peetakse juba neljandat aastat järjest. Tavaliselt on saanud festivali korraldada augusti lõpul.

Peakorraldaja oli Zenta Ēkā. Oma panuse andsid teisedki tantsujuhid ja tantsijad ise. Kohal olid külalisesinejad Poolast, Saksamaalt, Leedust ja Eestist.

Tantsiti Jurmala linna tänavatel

Tantsuröõmu õhkus tantsukollektiivide olemusest ja tahtest tantsida. Tantsule lisaks imetlesime Läti seenioride fantaasiarikkaid ja kirevaid tuallette.

Peaproovile järgnes kontsert peatänaval, kus tantsuringiga võisid ühineda ka pealtvaatajad.

Õhtu hakul said alguse Läti enda ja külalisesinejate ülelinnalsed tänavakontserdid. Veidi hiljem suundus peorongkäik peaesinemispaiga poole.

Rongkäigus liikudes kohatasime pealtvaatajate sooja vastuvõttu.

Meile langes osaks võimalus vestelda Läti parlamendi saadikutega, kes tundsid huvi meie kultuuri ja poliitika vastu.

Kontserdilt siirduti küünaldega mere äärde

Õhtune kaks tundi kestnud kontsert pakkus ilu nii silmale kui hinge. Läti eakate tantsurühmades löi kaasa palju kergejalgseid meestantsijaid, keda meil kahjuks napib.

Pärast esinemist suunduti küünalde ja laulu saatel mere äärde. Küünalvalguses tundideks särama jäänud rannaviir tähistas eakate inimeste tähtsust ühiskonnas.

Valtseri liikmed on väga tänulikud oma võõrustajatele, Läti pensionäride ühenduse juhatase liikmele Zenta Ēkāle, seenioritantsude liidu asepresident Ilgvars Pauninsile ja toredale giidile Marika Sondarele meeldiva ürituse eest.

Loodame järgmisel aastal taas kohtuda imelisel festivalil.

Maria Drenkhan, osaleja

Põlva Kunstikool pidas sünnipäeva

Margit Õkva
margit@polvakoit.ee

Põlva Kunstikooli viies sünnipäev täitis kultuurikeskuse korrused pilgeni kunstiga. Vaatamiseks olid kooli õpilaste tööd aastatest 2001-2006 ning personaalnäitused kunstikooli kasvandikelt Toomas Kuusingult ja Riho Kallilt.

Riho Kall iseloomustas näitust kui meeneid matkadelt.

Aare Plaki fotod Toomas Kuusing tõi kaasa näituse Setumaast.

Põlva Kunstikooli õpetajad on

Anne Prangel, Mati Lepik, Voldemar Ansi, Merle Põlluveer, Mart Vester, Katrin Roots.

Käesoleval õppeaastal vastu võetud õpilased on

Nele-Kateriin Määrts, Miiko Kottise, Saskia Möldre, Jaanika Hakmaa, Lailaala Roodes, Elisa Vardja, Tiina Vester, Siiri Paap, Peeter Aasmaa.

26 asuvas Tartu kunstnike maja väikeses saalis näitus, mille ekspositsiooni kuuluvad autori sõnul kahemeetrised olümaalid täis irooniat ja huumorit.

Homme aga sõidab kunstnik Pärnu kunstitruupiga Non Grata piiri taha *performance* id looma, näitusi tegema ja loenguid andma.

Õnnistati kooli lipp

Kunstikooli lippu õnnistanud EELK Põlva Püha Neitsi Maarja koguduse õpetaja Üllar Kask jättis kooliperale sõnumi: «Luua võib hea kui kurja vaimuga. Maailm hindab kunsti, mis on loodud harmoonilise meelega, annab hingele mi-

Õpetaja Üllar Kask ütles, et olgu lipp teie loomingu nähtavaks märgiks loojaks kujunemise teel.

Relvo Värton tänas direktress Anne Prangeliit kummituste valvamise eest ja kutsus õpilasi edaspidigi suvelaagrisse.

dagi head ja ilusat. Kuid on ka teistsugune kunst, mis alla kisub ja hävitab ning millel õieti polegi mõtet. Eesmärk ei pea olema saada diplomeeritud kunstnikuks. Tähtis on loomine ja sellest heameele tundmine. Pilt valmib südames, mõtetes ja meeltes ning alles siis saab ta teistele nähtavaks.

Lipud ja vapid sümboliseerivad ideaale. Olgu see lipp loomingu nähtavaks märgiks, mis on teie loojaks kujunemise teel alati natuke eespoolt ja kõrgemal.»

Kunstikooli juhataja Anne Prangel tegi avaaktusel tagasivaate möödunud viiele aastale ja peatus tulevikuplaanidel. Direktress

tundis heameelt, et Põlva linn on kunstikooli omaks võtnud. Väikese kooli uhkuseks jätkavad vilistlased Leila Tamm ja Kadri Toom, õpinguid EKA magistriõppes. Samuti on kooli kasvandikke õppimas Tartu Kõrgemas Kunstikoolis ja Tartu Kunstikoolis. Õpilaste osalemine vabariiklikel ja rahvusvahelistel konkurssidel on teadvustanud kunstikooli vabariigis ja väljaspool. Selle aasta juulis osaleti rahvusvahelises noorte kunstilaagris Lätis Aluksnel.

Aeg teeb aga oma töö ning see, mis tundus viie aasta eest uudne, on täna muutunud elu igapäevaosaks. Aeg dikteerib rõ-

huasetuse kunstiõppes. Senisest enam oleks tarvis pöörata tähelepanu pildi psühholoogiale. Ruumide vähesuse tõttu ei soosi vanemate kursuste õhtu kella kuuest poole üheksani kehtiv tunniplaan maapiirkondadest käivaid õppureid. Neljanda korruse katuserassi väljaarendamine päästaks ruumikitsusest ning oleks lähendus pikale koolipäevale.

«Nagu näete, pole kool veel sugugi valmis. Tuleb edasi areneda ning otsida selleks võimalusi. Meis kõigis elab kunstnik, mõnes vähem, mõnes rohkem. Kool annab võimaluse sellel pisikesel kunstnikul suureks kasvada. Samuti loob kool Põlvasse järjepidevust kujutava kunsti hindamisel ja selle tavaelu osaks muutumisel,» ütles juhataja kokkuvõtteks.

Kuhjaga sooje soove

Linnapea Tarmo Tamm meenutas tervituskõnes viis aastat tagasi toimunud diskussioone teemal, kas kooli on Põlvale üldse vaja. «Tänaseks on leidnud tõestust, et kooli on siia piirkonda vaja. Kool on end projektide kaudu tublisti arendanud,» lausub linnapea ning lisas, et ei tea teist nii õnnelikku linnavalitsust, kes teeks oma igapäevast tööd majas, mis on täis kunsti. Kooli laiendamise projekti hindas linnapea teostavaks.

Õnnesoovid koolile edastasid sõbrad ja koostööpartnerid. Pikajärve mõisahärra Relvo Värton tänas direktressi ja õpilasi regulaarse kummituste valvamas käimise eest galantse käesuudlusega ning kutsus kooliperet jätkuvalt suviseid kunstilaagreid läbi viima Pikajärvel. Õnnitlejate rivis astusid sünnipäevalapse juurde kultuurikeskuse rahvas ja Põlva linna koolide esindused. Nooremale vennale oli külla tulnud ka Võru Kunstikool.

Anne Prangel tänas kooli tänaseid õpetajaid lillekimbu ja humoorikate meenutustega esmastest kohutustest.

Eesti Rahvuskultuuri Fond alustab taotluste vastuvõttu

Sihtasutus Eesti Rahvuskultuuri Fond alustab taotluste vastuvõttu 2007. aasta stipendiumideks ja kultuuriprojektide finantseerimiseks. Taotluste vastuvõtt lõpeb 16. oktoobril 2006 kell 16.

Täpsemat infot jagamise tingimuste kohta ning taotluse esitamiseks vajaliku ankeedi saate sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fondi koduleheküljelt www.erkf.ee ja sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fondi kon-

torist aadressil A. Weizenbergi 20A-13 (III korrus), 10150 Tallinn, tel 601 3428.

Esimest korda jagavad toetusi kümme allfondi.

Arno Tali fond on asutatud eesmärgiga toetada maapiirkondadest pärit edukaid üliõpilasi.

Georg Otsa fond on algatatud Mikk Mikiveri poolt eesmärgiga toetada noori lauljaid.

Helmud Einpauli fond on asutatud Helmud Einpauli poolt eesmärgiga toe-

tada eesti keele arendamist ja kasutamist.

Hilda Koldof-Simmi mälestusfond on asutatud Lily Kocinsi poolt oma tädi mälestuseks eesmärgiga toetada Kõmsi Lasteaed-Algkooli ja EELK Hanila Pauluse koguduse tegevust.

Jaan Taltsi fond on algatatud Jaan Taltsi poolt eesmärgiga toetada maa-juurtega sportlasi.

Kõpu majaka fond on algatatud eesmärgiga eden-

dada ja toetada Hiiumaa kultuurielu.

Paul Kerese fond on asutatud osauhingu Q Vara ja Eesti Maleliidu poolt eesmärgiga toetada andekaid Eesti noormaletaid.

Rakvere muusikafond on moodustatud 2005. aastal likvideerimisel oleva Arvo Pärdi fondi vahenditest eesmärgiga edendada Rakvere linna muusikaelu.

Suntsee fond on algatatud aktsiaseltsi Suntsee poolt eesmärgiga toetada

arhitektide ja ehitusinseneride õpinguid ja täiendusõpet ning ehitusmälestiste säilitamist.

Vendade Taburite Tallinna Reaalkooli fond on asutatud Tallinna Reaalkooli Hoolekande Seltsi poolt eesmärgiga toetada vähekindlustatud hea õppepõlvkonnaga Tallinna Reaalkooli õpilaste haridusteed ja kooli tegevust.

Maarika Vellomäe, vastutav sekretär

Albert Ivask - unustamatu kooli- ja kirjamees Taevaskojast

Enn Esko

Homme, 15. septembril möödub sada aastat pedagoogi, koolijuhi, fotograafi, looduse- ja kirjamehe ning läbinisti Võrumaa mehe Albert Ivaski sünnist.

Täpsemalt öeldes Põlvamaa mees ja sünnikoha järgi Taevaskoja mees. Tema lapsepõlvkodu asus Taevaskoja maaliliste kaljude lähedal. See aga avaldas positiivset mõju tema kui loodushoidliku inimese kujunemisele. Isalt päris Albert palju tööoskusi, sest isa Jaan oskas ehitustööd.

Jaan oli otsitud pottsepp, oskas puutööd sellisel tasemel, et tegi valmis mitu koduorelit ja oli ka fotograaf. Viimast ametit oskas hästi ka Albert. Fotoaparaat oli talle heaks seltsiliseks kogu elu. Albertile meeldis jäädvustada loodusretki, seltsielu jm sündmusi. Mis salata, pildistamisega ajalehtedest, ajakirjadest ja raamatute eest teenitud honorar andis ka õpetajapalgale lisa. Ivaski sajad fotod Tartu-Petseri raudtee ehitamisest on hoiul Eesti Rahva Muuseumis.

Albert Ivaski kujunemist mõjutas kindlasti õppimine Võru Õpetajate Seminaris, kus noortele jagasid teadmisi ja elutarkust sellised kuulsad inimesed, nagu edumeelne kooliuuendaja Johannes Käis, kunstnik- kirjanik Jaan Vahtra, luuletaja-kirjamees Rudolf Reiman jt.

Neljas tegur Albert Ivaski kujunemisel mitmekülgselte huvidega meheks oli tema loomupärane uudishimu elu ja looduse vastu.

Karilatsis vastuolud koolijuhatajaga

Õppimist alustas Taevaskoja poiss Mammaste koolis (1913-1915). Edasi viis tee Põlva kihelkonnakooli (1915-1921) ja selle lõpeta-

mise järel Võru Õpetajate Seminari (1921-1926).

Noore õpetaja esimeseks töökohaks sai Karilatsi Algkool (1926-1928). Siin tekkisid tal mõningad vastuolud vanameelse koolijuhatajaga. Noil aegadel peeti külarahvale koolimajas palvetunde, see oli õpetajate kohus. Seda pidi tegema ka Albert. Ta luges vajalikud piiblisalmid ära, lauldi lauludki, kuid koolijuhataja ei jäänud palvetunniga rahule ja kordas selle üle. Hiljem tuli välja, et palvetunnile vajalikust hardusest ja paatosest olla puudu jäänud. Karilatsi päevil tutvus ta ka kirjanik Rudolf Sirgega.

Edasi oli Ivask paar aastat õpetajaks Tsoolgo koolis ja seejärel 1930-1940 juhataja Adiste koolis. Siin sai noor õpetaja rakendada seminaris omandatud tarkusi täiel määral. Sellest on J. Hurda nim Põlva Rahvahariduse Seltsi väljaantud kodulookogumikus «Minevikumälestusi III» (2005) kirjutatud kodu-uurija Liina Kähr, kelle ema õppis siis Adiste koolis.

Poliitvangina Ellamaa turbarabas

1941. aastal, punasel ajal, oli Albert Ivask Moostes Algkooli juhataja, mis viis ta aastaks (1941-1942) vangi. Ta oli poliitvangina Ellamaa turbarabas, kus haigestus radikuliiti. Vabanenuna tegi juhutöid.

Pärast sõda, aastatel 1944-1948 oli ta Põlva Mittetäieliku Keskkooli (MTK) direktor. See oli raske aeg, Põlva koolimaja oli sõjamõllus maha põlenud, koolivara hävinud. Kõigele vaatamata läks kool käima. Seejärel oli Albert Ivask Võrumaa haridusosakonna juhataja (1948-1951) ja alates 1950. aastast kuni pensionile minnekuni (1966) Võru Tööliskoole Keskkooli direktor.

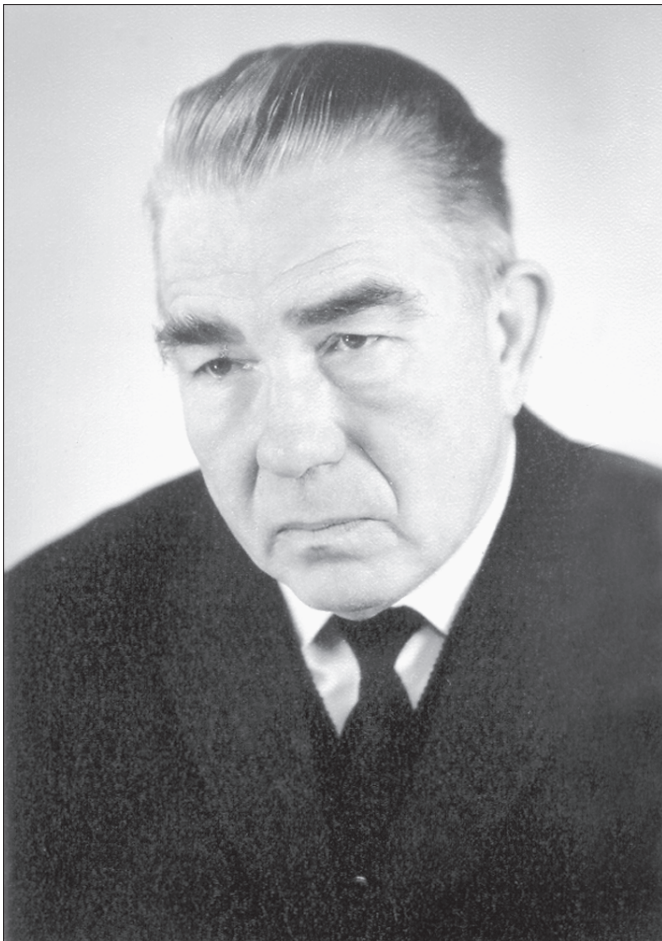

Foto Võrumaa Muuseumi kogust

Tohutult kalal käia armastanud Albert Ivask oli tark, muhe ja rahulik mees.

Sidemed Põlva kandiga säilisid turismiraamatute koostamisega. Otse Põlva kandiga seotuidki on üksjagu.

1940. aastal nägi ilma- valgust «Taevaskoda ja Valgemetsa», mille Ivask kirjutas koos Jaan Vahtraga. 1975. aastal ilmus sarjas «Siin- ja sealpool maanteed» koostöös K. Kirti ja E. Ploomiga «Põlva rajoon». Põlva ajalehes Koit ilmus 1960.-1970. aastatel Albert Ivaski vesteid, tema isa pajatusi, luuletusi ja mõtteteri. 1979. aastal koostas ta endiste vangide mälestustest «Haakristi haardes».

Kirjamehena oli Albert Ivask väga produktiivne ja mitmekülgne, kirjutades kasvatusteemalisi artikleid, kalaspordi- ja loodushoiuteemalisi kirjutisi. Ta

oli ka Eesti Looduskaitse Seltsi Võru osakonna esimees. Ta illustreeris oma koolivenna Meinhard Aleksa (Enn Tuulingu) 1931. aastal ilmunud luulekogu «Tulease».

Kirglik kalamees

Kalamehena oli ta tuttav pea kõigi endise Võrumaa järvedega. Talvistel puhkepäevadel võis teda leida Lämmijärve kalarandades, kas Jõeperas, Nahal, Räpina rannal, Beresjes või Lüübnitsas. Tema kinnitas sageli, et päev kalavetel võrdub päevaga kuurordis.

Albert Ivask suri 27. detsembril 1995 ja on maetud Põlva kalmistule.

Põlva Keskraamatukogus on kuu lõpuni vaadata Albert Ivaskile pühendatud näitus, mille koostas raamatukogu koostöös Põlva Talurahvamuuseumiga.

Tõi Adistesse moodsad tuuled

Albert Ivask oli Adistes koolmeister ja külaelu edendaja aastatel 1929-1940. Tollastel Adiste kooli õpilastel on temast ainult head mälestused: väsimatu loodusesõber, töökas, sõbralik, põhjalik koolmeisteritöös, tõeline maa sool.

Endel Talve meenutas: «Albert Ivask pani koolis ja külas uued moodsad tuuled puhuma. Kõik piigad olid temasse armunud. Õpetaja Ivaskil oli tähtis koht külaelus. Oma teadmistega oli ta nõuandjaks paljudele. Koolimaja Adistes oli sama tähtis kui kirik Põlvas.»

1930. aastal muudeti Adiste Algkool 6-klassiliseks. Albert Ivaski loodusesse kiindumise tõttu muutus koolitöös palju, õppetunde seostati looduse ja kõige ümbruskonnas toimuvaga. Koolis alustas tööd loodusring. Seal tegeldi koduloo uurimisega, õpiti tundma taimi- lindi ja loodusnähtusi. Õpilased tegid iseseisvalt loodusvaatlusi.

Albert Ivaski hobi oli puitesemete valmistamine ja seda õpetas ta ka poistele. 1931. aastal hakati Adistesse kooliaeda rajama, talgutel osalesid ka lastevanemad.

Kevaditi käis kogu kool matkal Taevaskojas, sinna kogunesid kõigi Põlva ümbruse koolide õpilased. Rongiga käidi ekskursioonil Tartus ja Petseris. Vanemate poistega käis õpetaja Ivask pühapäeviti kalal ja jahil. Kalal ja jahikäigud olid seotud ikkagi looduse tutvustamisega. 1930. aastal moodustati Adiste maanoorte klubi, mille töös osalesid ka naaber- külade noored.

Allikas: Liina Kähr «Albert Ivask koolmeistrina Adistes». Põlvamaa kodulookogumik «Minevikumälestusi III», lk 80-83. Põlva 2005.

Supereeskuju õpetajatele

Kui mõni õpetaja tunneb, et ta pole ammu mõnel kau- gel-kallil-keerulisel täien- duskoolitusel käinud, siis - lugegu hakatuseks läbi Liina Kähri uurimus «Albert Ivask koolmeistrina Adistes» Põlvamaa kolmandast kodulookogumikust.

Mõned aastad tagasi pa- sundati üldharidusvallas õuesõppimisest kui enne- kuulmata imeasjast. Aasta- tel 1930-1940 Adiste koolis direktoriks olnud Albert Ivask seostas kõiki õppe- tunde - kehalist kasvatust teiste hulgas! - loodusega ja kõige muuga, mis ümbrus- konnas toimus.

Rajatud kooliaeda istuta- sid vanemad koos lastega viljapuid ja marjapõõsaid ning hulgaliselt lilli. Vane- mate koolipoistega käis õpetaja Ivask pühapäeviti kalal või jahil. Taevaskojas uuriti kaljukoopaid, loomi, linde, taimi ja looduse sea- duspärasusi.

Täna on armsaid väik- seid maakoole alles väga vähe, kooliaedu veel vähem ning õpetajad ei tohi lapsi tööga ahistada. Hoidku tae- vas, kui praegu peaks mõ- ni noor meesõpetaja pois- tega pühapäeviti kalal käi- ma! Pedofiilia kahtlusega lõpeb see lugu vähemasti.

Nii ei tea me lapsed ena- masti ümbritsevast loodu- sest ning oma kodukoha kultuuriloost tuhkagi. Noorte kangelased on mis- kid meedias üleshaibitud mega- või muud staarid.

Tänastegi Põlva-Taavas- koja-Adiste kandi laste ees- kuju võinuks olla hoopiski ülisärav isiksuv Albert Ivask (1906-1995), keda tä- nane kultuurikülg pisut avada püüab. Rahva seas teda veel mäletatakse.

Mälestused räägivad pal- ju nii legendaarsest mehest kui ajast, kus tal elada-te- gutseda tuli. Näiteks tema kunagisel kolleegil, Ruus- mää kooli direktoril aasta- tel 1961-92 Elmar Partsil on meeles, kuidas Ivaskil oli võime igavad koosole- kud ja isegi telefonikõned maha magada. Võru maa- konna koolidirektorite nõupidamiste vaheajal olid põhiteemaks hoopis kala- mehejutud, kuna õngitse- miskirega inimesi oli kooli- juhtide hulgas palju.

Ivaski eluloost on näha, kuidas ta püüdis nõukogu- de ajal tegutseda üldinim- likel aladel - looduskaitstes, kodu-uurimises, fotograa- fias jm.

Tänapäev hariduselu on täis kes-teab-kust maalt pärit või muidu sulepeast väljaimetud elukaugaid metoodikaid ja teooriaid.

Kui mõni õpetaja veel ta- hab olla tõeline maa sool ja särava inimesena õpi- laste südamesse jääda, võiks ta kindlasti Albert Ivaski isiku- ja loomin- gulooga tutvuda.

Serviti ergutustüdrukute tantsuline suvi

Kalendri järgi algab peagi sügis, kuid eredad mälestused südasuvest ei taha ikka veel ununeda. Kui enamik noori nautis suvepuhkust kooli ja kohustused unustades, pühendusid käsipal- liklubi Serviti tantsutü- drukud tantsutreeningutele.

26. juuni hommikul sead- sime üheskoos suuna Kää- rikule, kus ootas ees tant- sulaager koos võrkpalli- klubi Sylvester ja Maili Nõmm Studio1 tantsutü- drukutega. Eesmärk oli sel- geksti õppida tants, mis sea- tud Tanel Padari muusikale «Welcome to Estonia».

Sellest kirevast seltskon- nast, kus olid kaunid neiud Tallinnast, Pärnust ja Põl- vast, valiti 10 paremat esindama Fatburner tant- sutüdrukute tiimi Õlle- summeril 2006.

Tüdrukud olid kõik väga tublid ja konkurents tihe. Väljavaliuks osutus ka viis Põlva käsipalliklubi Serviti tantsutüdrukut (Kaida Kund, Jutta Saan, Mariel Vardi, Triin Eensaar ja Liisi Kurusk). Tüdrukute emotsioon oli kirjeldamatu, sest oli ju ainult kaks hoo- aega koos tantsitud ja oma oskusi lihvitud ning nüüd

valiti pooled neist parimate sekka. Žüriisse kuulusid mitmed reklaamfirmade esindajad, tantsuõpetajad, Fatburner esindaja ning laulja Erich Krieger.

Laager kestis neli päeva. Vaatamata pikkadele ja väsitavatele treeningutele, olid tüdrukud vaprast ja andsid endast parima.

Kolmandaks Kaida Kund

Tantsuseade valmis ja pa- rimad tantsijad valitud, jõudis laager eduka lõpuni. Koju jõudes pakkisime tantsuriided ja sõitsime Tallinnasse Õllesummerile.

Ees ootas viis pikka ja sisu- tihedat päeva Tallinna Lau- luväljakul asuval neljal eri- neval laval (Elmari folgi- ala, Ulme ala, Summimaa lasteala ja Fat Burner ter- viseala). Esinemisi oli pal- ju, nii et nende päevade märgusõnad olid: «Tants, tants, tants!»

Lisaks esinemistele toi- mus kaks võistlust üritusel osalevate tantsutüdrukute- cheerleaderite vahel. Võis- tutantsimise tiitli parim Cheer-Leader esikolmiku moodustasid: I Jeanette Se- moleni tantsustuudiost, II Krista Semoleni tantsu-

stuudiost ja III meie Ser- viti tantsutüdruk Kaida Kund. Õllesummeri aereo- bikaprintsessiks valiti Syl- vesteri tantsutüdruk Je- annette.

Tänu sõnad edastame Põlva Linnavalitsusele ja Põlva Vallavalitsusele ning loomulikult ka tüdrukute vanematele, kelle toe ja abiga meie suvised ettevõt- mised õnnestusid.

Jätkuvad treeningud Põl- vas, kuhu ootame ka uusi tantsuhuvilisi.

Tantsutüdrukute juhendaja
Elis Naumanis

Tiia Allas

Koit

Eeskujuks mina ise

Eesti ühiskond on loonud mudeli, kus laps peab unustama lapsepõlve, täiskasvanu eraelu ja omad tegemised ning järjest suuremas mahus ja tempos omandama teadmisi ja tegetööd. Sageli tähendab see paljudele lõputut võitlust vaimse väsimusega. Viimase 15 aasta jooksul on väsimus saanud märksõnaks psühholoogidele, psühhiaatritele ja sotsiaaltöötajatele.

Kõige enam ongi hädas need, kes tahavad olla tublid ja edukad ning ei oska ega suuda ise eraldada ebaolulist olulisest. Need inimesed õpivad ja töötavad üle, sest nad ei taha kogeda ebaõnnestumisi.

On teil oma eeskuju? Koit arvab, et võiks. Eeskuju on reeglina positiivne ja kõik hea aitab üle saada väsimusestki.

Eeskuju võib olla ka mõni taim, loom või lihtsalt asi. Või lausa mina ise, nagu tänasest küsitlusestki selgub. See viib meid individuaalsete eeskujudeni - on keegi-miski, kes-mis on ainuomane mulle.

Enam tõdeme, et paljud omavad mingisugust suuremat eeskuju. Ja tavaliselt kehtib siin põhimõte, et ta on mulle omane sellepärast, et on omane ka sulle. Seepärast ongi paljudel iidoliks laulja, näitleja, kunstnik, raamatukangelane või keegi taoline.

Mastaapsuselt on kõige suurem eeskuju ajastu, milles elame - ja kõik algab kodust, oma vanematest ja peres üksteisest hoolimisest. Oma perest saavadki alguse esimesed eeskujud, kas tahame või mitte.

Selge on ka see, et pealiskaudne inimene, kes ise ühiskonda pealiskaudselt vaatleb, võtab kust iganes mis tahes kujul vastu selle, mida erinevad allikad talle kõige jõulisemalt pakuvad. Pakkujad on oskajad ja oskajadki on üks eeskujuvõimalusi.

Koit soovitab: leidke kõigepealt ennast üles enda eeskujuna, alles seejärel suunduge neid otsima kaugemalt andekate ja vähemandekate hulgast. Selleks on vaja osata näha ja kuulata. Ka positiivne on suhteline mõiste, mille ainus kindel kriteerium ei ole sugugi nn müügiarv - seega olge oma eeskuju valides valiv.

Kas teil on eeskujusid?

Reeli, Akste

Ei mäleta, et kedagi kindlat oleks olnud. Pojalapsele on kindlasti eeskujuks olnud isa, kes on väga sportlik. Spordipisiku on poiss temalt pärinud. Lapselaps mängib jalgpalli ning ühtegi trenni vahele ei jäta. Eeskuju peab olema positiivne.

Kalju, Rosma

Koolis meeldis mulle ajalooõpetaja Vassili Rauk. Ta tundis ainet suurepäraselt ning oskas tunnid huvitavaks teha. Tahtsin olla tema sarnane.

Praegusel ajal võiksid noored võtta eeskuju maa vanem Urmas Klaasist, kes on töökas ja tegus mees.

Arman, Kanepi

Mul on üks tuttav fotograaf, tema töö on huvitav. Tahan saada fotograafiks. Mulle meeldib väga ralli ja veel jalgrattaga sõita.

Virve, Adiste

Läbi aegade on mulle meeldinud Arnold Rüütel, maa-rahva lemmik.

Mulle oli ema suureks eeskujuks. Hindan tema töökust, sõbralikkust, armastust laste vastu.

Vanemad peaksid olema esimeseks ja kõige tähtsamaks eeskujuks. Kõik algab kodust, aga nüüd on kodud teistmoodi. Üksteisest peab hoolima, armastus on tähtis.

Moonika, Kanepi

Ma proovin ise olla eeskujuks, et näidata lastele, kuidas erinevates olukordades õigem käituda on. Suunan ja selgitan.

Merle, Väimela

Nooruses meeldis mulle väga Heli Lääts.

Vanemates hindasin nende töökust, koduarmastust ja hoolitsust.

Ka praegu on vaja eeskujusid. Negatiivne kogemus ja oma komistused õpetavad. Kõik on vaja selgeks rääkida, näidetega ilmestada.

Kristin, Põlva

Minul kindlat eeskuju pole. Olen täitsa ise. Vaatan, mida teised teevad ja õpin nendelt.

Silver, Värska

Tahan olla Lordi solisti moodi, nende muusika meeldib. Isa oskab ehitada, tahan temalt seda õppida.

Anneliis, Ahja:

Ei mäleta, et lausa iidolit oleks olnud.

Eeskujuks saab olla see, kes midagi oskab.

Küsitlus

Küsis Eve Salundi
Pildistas Aare Plakk

Me võtame alateadlikult omaks mõned hoiakud ümbritsevatelt

Lapsed, eriti väikesed, õpivad eluks väga palju täiskasvanute vaatlemise ja jäljendamise kaudu. Lapsed on head jälgijad.

Nad jäätavad meelde, kuidas täiskasvanud end teistega üleva peavad, mis-sugused on nende väärtushinnangud ning eesmärgid ja kellest vanemad lugu peavad.

Mitte ainult isad ja emad, vaid ka kõik teised, kes tahavad olla eeskujuks, peavad oma käitumist kontrollima. Siinkohal sobiv näide Andrus Värniku näol: silmapaistvate tulemustega noor mees, kes aga uljusest või veel hullem - ülbusest tagajärgedele mõtlemata autoga maanteel kihutas.

Loomulikult ei tähenda eeskuju alati täiuslikku ja eksimatut käitumist. Täiskasvanud pole inglid ja lapsed tohivad ka seda märgata. Me kõik õpime sõnadest, raamatutest, näpuga näidatud eeskujudest, aga vähemalt sama palju ka tegelikkusest, inimeste tegudest ja nende tagajärgedest, suhtumisest, käitumisest, hoiakutest.

Suure osa haridusest ammutab inimene nii-öelda riidade vahelt, kuid on olukordi, kus õpitakse ka oma vigadest. Jah - ega enne targaks ei saa, kui loll pole

Eve Salundi
eve@polvakoit.ee

olnud.

Ma ei usu inimest, kes väidab, et temal pole ühtegi eeskuju või iidolit olnud, isegi mitte lapsepõlves.

Ilmselt pole sellele lihtsalt mõeldud ning alateadlikult on võetud omaks mõned hoiakud sõpradelt, koolikaaslastelt, vanematelt või kolleegidelt. Näiteks probleemi tekkimisel küsitakse ikka lähedaselt inimeselt nõu - ja kuulatakse ning järgitakse soovitusi, mis on kaudselt eeskuju võtmine.

Kui nüüd eeskujudest rääkida, siis need tegelikult muutuvad kogu aeg. Need, kes olid lemmikud aasta tagasi, on praeguseks unustatud.

Iidoliteks on peetud läbi aegade enamasti kuulsaid lauljaid ja näitlejaid, sportlasi, vahel ka tuntumaid riigipäid või poliitikuid, kes on olemuselt positiivse eeskuju näiteks.

Eeskujuks võetakse paraku vahel ka pahesid. Võetakse teiselt üle omadus,

mis tundub endale mugav, noorte puhul põnev.

Näiteks vanema koolikaaslasega suitsetamas käimine, hiline väljasolek või siis salastamine ning suhtumine, et ka nii võib.

Alati ei pruugi võtta maliks kogu inimest, vaid mingi osa temast. Sel juhul hakatakse endas arendama seda joont, mis konkreetses inimeses meeldib.

See võib olla meik, riie-tumistiil, mõni iseloomuomadus või hoopis andega süvenenult tegelemine.

Tänapäeval võib juhtuda, et noore eeskujuks on inimene, kes teenib väga palju. Võib ju matkida tema välimust, püüda olla sarnaselt rõõmsameelne, kuid ainult selle kaudu ei saa sama palju teenida.

Tuleb näha ja otsida võimalusi, kuidas kõik saavutata, missugust tööd selle nimel on tehtud.

Olen kuulnud mitmeid lastevanemaid rääkimas, et mis tal viga, tal rahad taga...

Mõtlemisainet peaks olema, sest just vanem ei tohiks niimoodi suhtuda ning veel hullem - lastele rääkida.

Endalt tuleb aeg-ajalt küsida, mida elult oodatakse. Kas tahetakse olla rikas, õnnelikus abielus, hästi sportida või hobiga tegeleda.

Kui valdkond on paigas, siis on lihtne leida eeskuju. On ju nii, et kellele meeldib muusika, moodustab iidoliga stiililt sarnase ansambli, kel head sportlikud eeldused, seab sihid sarnaselt tublidele sportlastele olümpiale.

Mõnel õpilasel on esimesest klassijuhatajast nii meeldivad mälestused, et õpib ise ka pedagoogiks, ja näiteks laps, kellele esmakordselt hambaarsti külastades haiget ei tehtud, saab stomatoloogiks.

Kõik algab lapsepõlves nähtust ja kuuldest, nagu selgus ka tänavaküsitlust tehes.

Eeskujudeks valitakse ikka need, kellelt midagi õppida on.

Rahvas räägib

«Maha kukkunud õuntele tulevad sama-sugused plekid peale nagu meile sinikad.»

Väike poiss võrdleb oma katkist põlve ja puu alt korjatud õuna.

Tellimisindeks 69846
Ilmub 3 korda nädalas T, N, L
Väljaandja AS Põlva Koit
Trükk AS Võru Täht trükkikoda

Toimetuse Lao 5, 63308 Põlva www.polvakoit.ee

Üldtelefon 799 5692 Faks 799 5681

Peatoimetaja Kauno Kõima 799 1435, 529 6749
kauno@polvakoit.ee

Vanemtoimetaja Aare Lepaste 799 4712, 520 1965
aare@polvakoit.ee

Kujundustoimetaja Anneli Laine 799 5692, 525 1763
anneli@polvakoit.ee

Uudised Mati Määrts 799 2514, 505 0335

Arvamus Eve Salundi 799 5692, 5333 9368

Majandus Raivo Sihver 799 1435, 526 7519

Elu, kirjad Margit Okva 799 1435, 5333 7517

Kultuur Tiia Allas 799 1435, 510 5532

Sport, foto Aare Plakk 799 1435, 509 7160

Kujundus-küljendus Kaie Kull 799 5692

Keeletoimetuse Taive Tullus 799 5692

Reklaamitoimetuse Jana Kuningas 799 5692

Pearaamatupidaja Ulve Määrts 799 5692

Reklaamitoimetuse Leiu Asi 799 5692, 522 4784
reklaam@polvakoit.ee, leiu@polvakoit.ee

Pearaamatupidaja Tea Sool 799 1652, 799 5692,
tea@polvakoit.ee 5342 8349

Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita.

Autori aadressi, isikukoodi ja pangakonto numbri kaastöid ei honoreerita. Ajalehes Koit ja selle lisades avaldatud artiklid on autoriõigustega kaitstud teosed ning nende edastamine ja reprodutseerimine mis tahes kujul AS-i Põlva Koit nõusolekuta on keelatud.

Kaebuste korral pööruda Pressinõukogusse, e-post: pn@eall.ee; tel 646 3363.

Kuulutuste vastuvõtt toimetuses Lao 5 E-R 8-16; Bürooteenuste OÜ-s (Hansapanga maja 3. korrus, maksu- ja tollibüroo kõrvaluks) Kesk 11 E-R 8-17 (lõuna 12-12.30) ja OÜ-s Kagu Express Kooli 1, Räpina E-R 9-17, L 10-14.

Tule! Tutvu! Üllatu!

Sooduspakkumine 15. - 27. septembrini:

- Sprotid õlis 160 g (Viru Rand) 7,90 5,90 (36,88 kg)**
- Gumise šokolaadikreem 19,90 6,90 200 g (34,50 kg)**
- Gutta Riia kali 1,5 l (5,93 l) 10,90 8,90 + pant 1,00**
- Blux nõudepesuvahend 1 l 12,90 7,90**

- VOT! Suitsuviiner 1 kg 38,90 31,90 (Maag LT)**
- Krakovi poolsuitsuvorst 52,90 44,90 1 kg (Wöro)**

OSTUMARKETIS NÜÜD MÜÜGIL SALATID!!!

meie

10 maakonnas, üle 40 kaupluse!

CENTRUMI POOD Jaama 14 Põlva
OSTUMARKET Vabriku 11 Põlva
EEDENI POOD Weizenbergi 21 Kanepi

SA TARTU RAHVAÜLIKOOL

Tartu Rahvaülikool

koolitusluba 2368HM, 2481HM, 3454HTM, 4236HTM
Täiskasvanute koolitus

- KEELEÕPE
- TÖÖALANE TÄIENDUSKOOLITUS: projekti kirjutamine ja juhtimine, koolitaja täienduskoolitus, suuline järeltõlge, sekretäride koolitus
- PSÜHHOLOOGIA: psühhodraama, gordon'i perekool lastevanematele
- ARVUTIÕPE: veidi oskajale, fototöötlus, MS Excel
- LILLESEADE KOOLITUS eesti ja vene gruppidele, vitspunumine
- TEKSTILIKUNST õmblemine, kardinate disain ja õmblemine, siidimaal, käsitöö, gobelään, lapitöö, viltimine, masintikand, masinkudumine
- KUNSTIÕPE maalimine, joonistamine, graafika, kirjakunst, fotograafia, vitraaz, portselanimaal, keraamika, majoolika, skulptuur, mosaiik, mööbli restaureerimine

ÕPPIDA ON MÖNUS!

Lähem teave ja reg: Pepleri 4, Tartu
tel: 736 1541, 523 3116, www.rahvaylikool.ee

Tulge kaasa elama
Eesti meistrivõistlustele

KÄSIPALLIS Põlva Serviti vs Chocolate Boys

16. septembril kell 19
Mesikäpa Hallis

sponsorid:

SKANSKA

Standard
NORTEN OÜ

Toetajad: Serviti maja, Põlva Teed AS, Viirajärve, Fram Ehitus, Värskas Sanatoorium AS, Liimpuit AS, If Eesti Kindlustus, Kultuurkapital, Apteek Aster OÜ, Marta Raadio, Markes-Fin AS, Suva AS, Lõuna Pagarid, Külimateenused, Peetri Puit OÜ, Põlva Kommunal I, Maakera, Põlva Autokool, Põlva Koit AS

Koidu tellimishind 2006. aastaks

1 kuu 69 krooni
3 kuud 207 krooni

Kiirtellimus ühe lehenumbri eest 7 krooni.

Vastuvõetud kiirtellimus esmaspäeval ja teisipäeval
lülitub kandesse JÄRGMISE NÄDALA TEISIPÄEVAL,
kolmapäevast laupäevani vastuvõetud kiirtellimus
lülitub kandesse JÄRGMISE NÄDALA NELJAPÄEVAL.

Tellimusi saab vormistada:

- toimetuses Lao 5, Põlva (ainult sularahas nii asutustel kui eraisikutel)
- kõigis sideasutustes
- internetis: <http://www.post.ee/> > E-TEENINDUS > Ajakirjanduse tellimine > Eesti väljaanded > Maakonnalehed > 1 > Koit Põlvamaa ajaleht

Tellimisindeks 69846

Info: 799 5692, 522 4784, 529 6749

PUUST RAHA KIIRELT KÄTTE OSTAME paberipuid • küttepuid • lehtpuupalke

Verioral 51 65 190

LIGNATOR

mets.ee

Mammaste Lasteaed-
Algkool pakub tööd
(asendus) KÖÖGI
ABITÖÖLISELE
alates 1. oktoobrist.
Sooviavaldus saata
hiljemalt 22. septembriks
aadressile: Mammaste
Lasteaed-Algkool,
63309 Mammaste.
Info tel 799 4581, 514 8507.

Kanepi Vallavalitsus
teatab, et VABA
PÕLLUMAJANDUSMAA

kasutusvaldusesse taotlejate
nimekirjadega saab tutvuda
Kanepi Vallavalitsuse ruumides
alates 18. septembrist 2006 a.
Kaebusi saab esitada asjast
huvitatud isik Kanepi
vallavolikogule 10 päeva jooksul
pärast avalikustamist.

15. septembril kell 21
Krootuse rahvamajas

HOOAJA AVAPIDU ansambliga Dolores.

Pilet 40.-

Info ja kohtade
broneerimine tel 5350 6947.
Avatud baar.

TANTSUÕHTU ansambliga K.O.I.

15. septembril kell 21
Põlva kultuurikeskuse
kohvikus Janovain.

Pilet 35.- krooni.

Info tel 799 7126.

Südamlik tänu sugulastele,
sõpradele ja Orava mets-
konnale, kes olid meile
toeks kalli ema

VEERA SULENGU
ärasaatmisel.
Tütar ja poeg peredega

Mälestame 60. surma-
aastapäeval
**IDA-PAULINE
HEINMAAD**
1906-1946
ERNST HEINMAAD
1896-1946.
Tütar Nelly, miniad
Elviine ja Loreida peredega

Sinust süda tunneb puudust, jätsid tuppä tühja koha.

Kallist

ELLEN PRAGI (neiuna **Lepp**)
22.05.1926-13.09.2005
mälestavad 1. surma-aastapäeval ja 80.
sünniaastapäeval
lesk ja tütar perega ning kõik sugulased.

Kallist

AUGUST ZIRNASKIT
23.10.1918-14.09.1996

mälestavad 10. surma-aastapäeval

lesk ja lapsed peredega.

Sügav kaastunne Enele ja
Heino perele kalli abikaasa
ja venna

AIVAR PLAKSO
surma puhul.
Linda, Kersti ja Siiri pere

Südamlik kaastunne Enele
abikaasa
AIVAR PLAKSO
surma puhul.
Helina ja Allan

Südamlik kaastunne Enele
kalli abikaasa
AIVAR PLAKSO
surma puhul.
Andu ja Ülle
lastega

Sügav kaastunne Enele
abikaasa
AIVAR PLAKSO
surma puhul.
Valve, Vello, Heli, Andre,
Mare, Valdeko peredega

Mälestame head ja abival-
mis sõpra
AIVAR PLAKSOT.
Sügav kaastunne omastele.
Rein Hääl perega

Avaldame kaastunnet Ene
Plaksole abikaasa
AIVAR PLAKSO
kaotuse puhul.
Endised töökaaslased
Põlva Kiirabist

Südamlik kaastunne Tar-
vole ema
ERNA PORILA
kaotuse puhul.
Klassikaaslased
keskkooli päevilt

Tunneme kaasa Enele te-
ma raskes leinas kalli abi-
kaasa
AIVARI
kaotusel.
Perek H. Plaado, M.
Plaado, Plado, Piksööt,
Lill ning Leida ja Rein

Südamlik kaastunne Vam-
bolale perega kalli
ISA
kaotuse puhul.
OÜ Põlva Piim
Tootmine

Avaldame südamlikku
kaastunnet Monikale kalli
ISA
ootamatu surma puhul.
Kanepi lasteaia
Naksitrallide rühm

Su tugev elutahe väsis ja varakult läksid siit...
Kallist abikaasat ja venda
AIVAR PLAKSOT
9.09.1941-12.09.2006
leinavad abikaasa ja vend perega.
Ärasaatmine Rosmalt kodutalust 17. sep-
tembril kell 14. Muldasängitamine Põlva
kalmistule.

Urmas ja Külli perega!
Sügav kaastunne ema, me-
heema ja vanaema
MELANIE LAATSI
surma puhul.
Muuseumi rahvas
peredega

Kallis klassijuhataja Kaja
Laats. Avaldame sügavat
kaastunnet
EMA
lahkumise puhul.
Värskas Gümnaasiumi
12. klassi õpilased

Avaldame kaastunnet Kaja
Laatsile perega ema
MELANIA LAATSI
surma puhul.
Värskas Gümnaasiumi
kollektiiv

Südamlik kaastunne Eha-
le, Epule ja Kaile peredega,
Peedule perega ja Koidule
UNO SAMOILOVI
surma puhul.
Endised naabrid Olly,
Katrin ja Leo perega

Teatame sügava kurbusega meie armsa
isa ja vanaisa
UNO SAMOILOVI
27.08.1934-11.09.2006
surmast.
Leinavad abikaasa ja lapsed
Ärasaatmine 16. septembril kell 14
Tartu Krematooriumist Jaama 122.

Teatame sügava kurbusega
meie armsa poja, venna ja
onu
KALJO PAU
6.02.1972-11.09.2006
surmast.
Leinavad isa, vennad
ja õed peredega.

Siiras kaastunne Elmole
perega kalli
KALJO PAU
kaotuse puhul.
Perekonnad Telling,
Nigula ja Mürsepp
ning Maie

Meie südamlik kaastunne
Teile, Oleg Salonen perega,
AINO SALONINI
surma puhul.
Majanaabrid:
perek Pruuli, perek Saul,
Helju, Laine, Diana,
perek T. Hellat, perek
Savila, perek Kallaste

Mälestame kallist tädi
AINO SALONENI.
Südamlik kaastunne Ole-
gile ja Riinale peredega.
Urve ja Ursula
peredega

Südamlik kaastunne Ole-
kile perega kalli
AINO SALONINI
kaotuse puhul.
Laine ja Heino

Mälestame sõbralikku
naabrimemme
AINO SALONINI
ja avaldame kaastunnet
omastele.
Naabrid